

;

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

PROSTŘEDÍ A PŘÍLEŽITOST

zpracován podle RVP ZV v platném znění ke dni 26.8.2023 ředitelkou Kateřinou Parvonič

SLOVNÍČEK ZÁKLADNÍCH POJMŮ

průvodce – pedagog

akcovník – roční harmonogram školy

plavba – přibližně osmítýdenní cyklus, na kterém je postaven koncept školy

kormidlo – plán osobního rozvoje žáků

Velká expedice – vícedenní výprava s přespaním, pravidelně jednou v každé plavbě

Slavnosti - předmět zařazený blokově týden po konci plavby

Kormidlo, Expedice, Ostrovy, Samostatná plavba, English day, Zdroje, Slavnosti – předměty

Triangl - schůzka rodič - dítě - pedagog vedená dítětem

1. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Obor vzdělání: obecná příprava, 79-01-C/01 Základní škola; dle nařízení vlády č. 689/2004

Škola má od 9/23 otevřen i 2. stupeň ZŠ a stává se tak školou plně organizovanou.

Škola sídlí v pronajaté budově přímo v bráně hlavního třeboňského náměstí. Je dostatečně vybavena pro svůj provoz, kromě kmenových učeben máme místnosti pro shromáždění a skupinové aktivity, menší místnosti pro samostatnou práci a vhodně vybavené chodby pro další činnosti. Pro druhý stupeň máme vybavenou badatelnu, tedy místnost pro odbornější vědeckou práci.

Škola má třídy rozdělené pouze formálně, ale pracuje s žáky ve smečkách, tedy malých partách 5 - 8 dětí, které mají věkový rozptyl odpovídající maximálně dvouletému rozdílu ročníku. Každá má svého patrona z řad pedagogů, který smečku a její jednotlivé členy velmi dobře zná a dle potřeby ji podporuje.

Za klíčovou kompetenci našich pedagogů považujeme kompetenci didaktickou, díky které umí připravit takové podmínky, prostředí a příležitosti k rozvoji, které nejlépe vyhovují jednotlivým žákům a stimulují je k maximálnímu možnému osobnímu rozvoji, kompetenci osobnostní, kam je u vznikající školy nutné řadit psychickou odolnost, pracovitost, kreativitu a také odpovídající žebříček hodnot a morální profil pedagoga, a konečně kompetenci k učení, což považujeme za důležité nastavení pro sebereflexi, osobní růst i pro práci s reflexí žáků. Pedagogové jsou v roli průvodce, který je sám na cestě a dále pokračují ve svém rozvoji a vzdělávání. Stejně jako žáci, i učitelé mají svůj plán rozvoje, který průběžně naplňují a vyhodnocují. V průběhu roku je jim zajištěna péče v podobě supervize, mentoringu, koučinku.

Škola spolupracuje s rodinami žáků. Nezbytná je podpora rodin už při zápisu do školy, kdy rodiče diskutují s průvodcem shodu se vzdělávacím konceptem školy a dochází k oboustrannému vyjasňování toho, jak škola funguje a zda se to potkává s očekáváním rodičů. V průběhu roku jsou hlavním momentem spolupráce Triangly, setkání rodič - žák - pedagog, která se odehrávají každých šest týdnů v průběhu celého roku. Kromě toho poskytuje rodičům dostatek informací o průběhu i výsledcích vzdělávání žáků. V průběhu roku si škola opakovaně vyžadává zpětnou vazbu od rodin o tom, jak jsou s chodem školy spokojeni a zda mají dostatek informací.

Škola navazuje spolupráci s ideově blízkými subjekty, např. se školami, které mají podobný koncept

vzdělávání, s organizacemi, které se zabývají přírodovědnými obory a vzděláváním. Blízký vztah má škola ke směrům Učíme se venku, Ekoškola, Montessori, Škola můj projekt apod. Na konci každého školního roku škola vyhodnocuje své záměry, úspěšnost jejich realizace, naplnění jednotlivých cílů. Součástí autoevaluace jsou i zpětné vazby pro průvodce od žáků.

2. CHARAKTERISTIKA ŠVP

Nejdůležitější je pro nás finální produkt vzdělávacího procesu, tedy žák - absolvent, a to nikoli ve smyslu okamžiku absolvence, ale celým životem prověřovaný jedinec. Klademe na něj vysoké nároky a chceme jim z hlediska vzdělávacího konceptu (i jeho následné realizace) dostat. Snažíme se vychovávat a vzdělávat lidi s aktivním, tvořivým, pravdivým a zodpovědným přístupem k životu. Škola pracuje s vlastním konceptem Prostředí a příležitost.

Pro potřeby pedagogického sboru máme stanoven Pedagogický kodex, který odráží hlavní společná východiska a zásady při pedagogické práci v naší škole, a to jak pro rozvoj klíčových kompetencí, tak i jednotlivých očekávaných výstupů a průřezových témat.

1. Vytváříme respektující a podnětné prostředí.
2. Forma se přizpůsobuje obsahu, nikoli naopak.
3. Vnitřní motivace dítěte je základem k rozvoji.
4. Vedeme děti tak, aby učení probíhalo vědomě v souladu s vnitřním potenciálem žáka.
5. Podporujeme učení v situacích, které ukazují reálný smysl učeného.
6. Stavíme před žáky příležitosti, které odpovídají jejich možnostem rozvoje.
7. Pracujeme se zpětnou vazbou a reflexí jako klíčovými prvky učení.
8. Podporujeme skupinovou dynamiku jako významný prvek vrstevnického učení.
9. Pracujeme sami se sebou, abychom byli jako průvodci autentičtí.
10. Stavíme situace tak, abychom mohli kvalitně pracovat s výstupy výchovně vzdělávacího procesu.

3. KONCEPT PROSTŘEDÍ A PŘÍLEŽITOST

Kurikulum

Vzdělávací cíle respektují Rámcové vzdělávací programy závazné pro všechny základní školy. Do plánu vzdělávání jsou rozvrhovány tak, aby reflektovaly potřeby a aktuální stav rozvoje každého jednotlivce. Část obsahů výuky představuje neměnný základ společný všem, další obsahy si žáci informovaně volí a vybírají ze vzdělávací nabídky. Kurikulum vyvažuje podporu všestranného rozvoje a práci se silnými i slabými stránkami jednotlivců. Část obsahů je integrována do tématických celků, které lépe korespondují s reálným životem a dávají učení žáků větší smysluplnost. Ve vzdělávacím plánu klademe důraz na rozvoj dovedností potřebných pro uplatnění v životě.

Průběh výuky

Výuka je řízena dvěma plány: ten první je pevný týdenní rozvrh, který vymezuje čas pro společnou práci, čas pro samostudium, rozvojové bloky, skupinové aktivity atd. Druhý plán doplňuje každý žák sám: v souladu s bloky si plánuje osobní rozvoj dle cílů stanovených v plánu odsouhlaseném průvodcem, dle zpětné vazby, předchozích výsledků i vlastních zájmů a potřeb. Jako podpora systému slouží škály s indikátory a kritérii nastavovanými v šestitýdenních plánech i těmi, které jsou součástí sebehodnocení v některých blocích. To pomáhá žákům samostatně nahlížet na svou práci a vyhodnocovat její kvality i průběžný pokrok. Část žáků se ve škole vzdělává v režimu individuálního vzdělávání a režimu Napůl

domškolák, v němž mohou 1 - 4 dny týdně být přítomni prezenčně a zbytek výuky je koncipován jako distanční.

Roční plán výuky

Škola má specifický rytmus školního roku: každých osm týdnů probíhá jedna plavba, která je poté v rámci Trianglu vyhodnocována jako celek. Po konci plavby přichází speciální týdenní blok: Slavnosti, který má vlastní sadu očekávaných výstupů naplňovaných blokově.

Výukové cíle

Cíle jsou společnou komunikační platformou pro žáky, průvodce a rodiče. Žák si je volí (v některých fázích výuky zcela volně, jindy z omezené nabídky), nastavuje indikátory jejich naplnění a o průběhu i výsledku jejich dosahování komunikuje s průvodci i rodiči, vždy dle vyspělosti a aktuálních možností. Cíle očekávaných výstupů a klíčových kompetencí jsou postaveny na roveň. S cíli se žák setkává v různých formách:

- skrze příležitosti, které přináší jednotlivé výukové bloky a jejich průvodci
- skrze vlastní studijní plán
- skrze sezónní nabídky tematických bloků, aktivit a projektů

Nezbytností při práci s cíli je dobrá vstupní diagnostika a následná reflexe i práce se zpětnou vazbou. Také do práce s cíli zapojujeme děti již od první třídy.

Formy výuky

Formy výuky jsou variabilní, přizpůsobené konkrétním obsahům výuky. Zahrnují například nácvik dovedností, badatelsky orientovanou výuku, výuku v projektech, informační koutky, čas na samostudium, vrstevnické učení, formáty zážitkové pedagogiky. Mění se v průběhu školního roku podle konkrétních potřeb výuky a další sledované cíle mimo očekávaných výstupů. Část forem si žáci volí sami. Ve formách je výrazná orientace na činnostní výuku, samostatnou aktivitu a vnitřní motivaci žáků. Součástí výuky je práce s reflexí a zpětnou vazbou.

Prostředí

Prostředí je připravené pro různorodé učební potřeby žáků. Samozřejmostí je pro nás blízká spolupráce s knihovnou, využívání digitálních technologií, prostor pro samostudium i skupinovou práci, výuka v přirozeném prostředí (les, louka, centrum města). Máme k dispozici dostatečný prostor pro badatelny, malé týmové místnosti i pro shromáždění všech žáků školy. Využíváme také tělocvičnu třeboňského gymnázia a školní zahradu.

Výstupy a hodnocení

Žáci se učí hodnotit se sami a hodnocení má výrazně formativní charakter. Hlavní část hodnocení je odvozována z portfolia žáka a z Trianglů, tedy společných schůzek rodiče, žáka a pedagoga za účelem uzavření jednoho šestitýdenního plánu a otevření dalšího (Kormidlo).

Přímo ve výuce je klíčovou formou pro upevňování a vyvozování odpovídajících poučení ze zkušeností reflexe a zpětná vazba. Žáci nedostávají domácí úkoly, jejich volný čas je jejich skutečně volným časem (výjimkou jsou projekty a další dlouhodobější úkoly, kde lze očekávat i přesah do volného času žáků, o tomto přesahu ale vždy rozhodují žáci sami). Rodiče si zároveň díky setkávání se školou a díky elektronické nástěnce udržují přehled o tom, v čem se žáci rozvíjejí a na čem právě pracují.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Respektujeme jedinečnost a osobnost každého žáka a to včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a žáků mimořádně nadaných. To se promítá v práci s hodnocením a sebehodnocením žáka, v reflexivním dialogu o dosažených vzdělávacích cílech, ve střídání a

různorodosti učebních metod, forem, v tvorbě individuálního vzdělávacího plánu a v dlouhodobé a pravidelné spolupráci s rodiči. Pro vzdělávání žáků se speciálními potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných vytváříme v našem ŠVP i při realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti.

Začlenění průřezových témat a rozvoj klíčových kompetencí

Na konci prvního i druhého stupně budou mít všichni žáci absolvované úseky všech průřezových témat a na konci 9. ročníku budou mít absolvovány všechny tématické okruhy. Témata budou podle potřeby rozložena do všech předmětů školy. Stejná strategie jako u očekávaných výstupů bude volena i v případě, že bude zřejmé, že některý z okruhů či témat bude opomíjen skupinou žáků, v tu chvíli bude zařazen jako podnět a volitelná aktivita v různých předmětech (ponorka, kormidlo, expedice, ostrovy ad.) a bude evidováno, kteří žáci prošli jakou částí průřezového tématu. Nelze tedy říci předem, kdy budou které části jednotlivými žáky absolvovány.

Škola systematicky rozvíjí klíčové kompetence žáků. Kompetence, které v plném rozsahu pokrývají rozsah klíčových kompetencí předepsaný v rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání, má škola strukturované do vlastních celků: kompetence k učení, kompetence pracovní, kompetence k řešení problémů, kompetence interpersonální a intrapersonální, kompetence občanská. Zvláštní postavení mají kompetence pracovní a k učení, které vzhledem k záměru školního vzdělávacího programu hrají velkou roli v přípravě žáků na dobré fungování v konceptu Prostředí a příležitost.

Kompetence škola využívá v detailní podobě – ke každé kompetenci má její rozpad na dílčí kompetence a ty jsou pak tvořeny jednotlivými vlákny vývojového kontinua s uzlovými body v 1. a 2. období prvního stupně a 1. a 2. období druhého stupně. Díky tomuto nástroji má velmi dobrý přehled o plnění dílčích částí klíčových kompetencí u jednotlivých žáků. Kompetence jsou součástí plánů žáků.

Kompetence k učení: Rozumím smyslu učení, samostatně se učím a pracuji se svou motivací. Přemýšlím o svém učení a učebním stylu. Samostatně pozoruji a experimentuji, udržím pozornost, pamatuji si naučené, rozumím tomu a dále s tím pracuji. Umím vyhledávat a třídit informace, využívat, zaznamenávat i prezentovat.

Kompetence pracovní: Mám oblast zájmu, ve které se bezpečně rozvíjím. Jsem hrdý na to, co umím a dále to rozvíjím. Práce mi přináší radost a dává smysl. Připravuji se na vstup do pracovního života, umím popsat své silné stránky a podle nich se rozhoduji, čemu se věnovat. Umím se přizpůsobit a pracovat v nejistotě.

Kompetence k řešení problémů: Problém rozpoznám, popíšu a určím příčiny. Hledám jeho řešení různými metodami a technikami tak, aby vyhovovalo situaci i cílovému stavu. Vyberu nejvhodnější řešení a po dokončení umím zhodnotit, zda je problém zcela vyřešen.

Kompetence interpersonální: Žiji mezi lidmi: poznávám druhé a respektuji je. Jsem součástí různých skupin a společenství a jedním v souladu s tím. Rozhoduji se, zda chci spolupracovat či pracovat samostatně. Mám kolem sebe blízké lidi, jsem za to rád a chovám se podle toho. Když komunikuji, beru v potaz hledisko druhé strany, snažím se dorozumět, komunikuji přiměřeně situaci a učím se komunikovat i v náročnějších situacích. Přemýšlím o tom, jak se mi to daří.

Kompetence intrapersonální: Poznávám, kdo jsem a učím se přijímat. Pracuji sám se sebou a učím se zvládat obtížné situace. Hledám smysl svých činností, rád poznávám nové věci a usiluji o radost ze života.

Kompetence občanská: Žiju ve světě, který má určitý hodnotový rámeček a já jej aktivně dotvším a měním. Rád objevuji svět a učím se rozumět jeho uspořádání. Rozumím zodpovědnosti, která vyplývá z každého mého kroku.

4. UČEBNÍ PLÁN SVĚTOPLAVCŮ

Předmět	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	8.r.	9.r.
SAMOSTATNÁ PLAVBA	1 0	1 0	1 0	1 0	12	15	15	15	15
ZDROJE	2	2	2	2	2	-	-	-	-
OSTROVY	2	2	4	4	4	2	2	2	2
EXPEDICE	4	4	4	4	4	4	4	6	6
KORMIDLO	2	2	2	2	2	-	-	-	-
ENGLISH DAY	2	2	2	2	2	2	2	2	2
BADATELNA	-	-	-	-	-	4	4	6	6
SLAVNOSTI	0	0	0	0	0	0	0	0	0
VELKÉ EXPEDICE	-	-	-	-	-	1	1	1	1
Souhrn	22/ t	22/ t	24/ t	24/ t	26/t	29/t	29/t	32/t	32/t

Specifikace předmětů - první stupeň

ENGLISH DAY: Předmět je zařazen každý týden a v jeho rámci se odehrávají i běžné školní činnosti, ale v cizím jazyce.

SLAVNOSTI: Blokovaný předmět, zařazován je 4x ročně v rozsahu 4 - 5 dnů. Jeho časová dotace je nulová, propisuje se pouze do Akcovníku a vytváří specifický obsah a naplňuje specifické cíle. Významnou součástí předmětu je kompetence pracovní, intrapersonální a interpersonální.

SAMOSTATNÁ PLAVBA: Předmět je zařazen několikrát týdně, dle konkrétních potřeb dětí si jej navíc mohou volit místo dalších bloků (např. s ním nahrazují Ostrovy).

OSTROVY: Předmět, ve kterém si děti volí z nabídky činnost, která je zajímavá. V nabídce jsou i bloky v cizím jazyce.

ZDROJE: Předmět zaměřený na práci s informacemi a rozvoj inforatického myšlení.

KORMIDLO: Obsahuje podíl plánování. Jeho významnou součástí je blok Ponorka zaměřený na poznávání světa kolem nás.

EXPEDICE: Střídá bloky zaměřené na pobyt v přírodě a její poznávání a ochranu.

Specifikace předmětů - druhý stupeň

Na druhém stupni mají žáci 5 předmětů: Badatelnu, Expedici, Samostatnou plavbu, English day, Ostrovy a Slavnosti.

BADATELNA - propojená science výuka zahrnuje chemii, přírodopis, fyziku, informatiku (vč. práce se zdroji) a část fyzické geografie. Učení probíhá ve formátu integrované výuky se silnou orientací na badatelské učení a zkoumání světa. Výuka probíhá v blocích.

EXPEDICE - probíhá střídavě expedice zaměřená přírodovědně a zeměpisně a expedice pojatá kulturně a historicky s přesahem do výchovy k občanství. Výuka probíhá celý den venku.

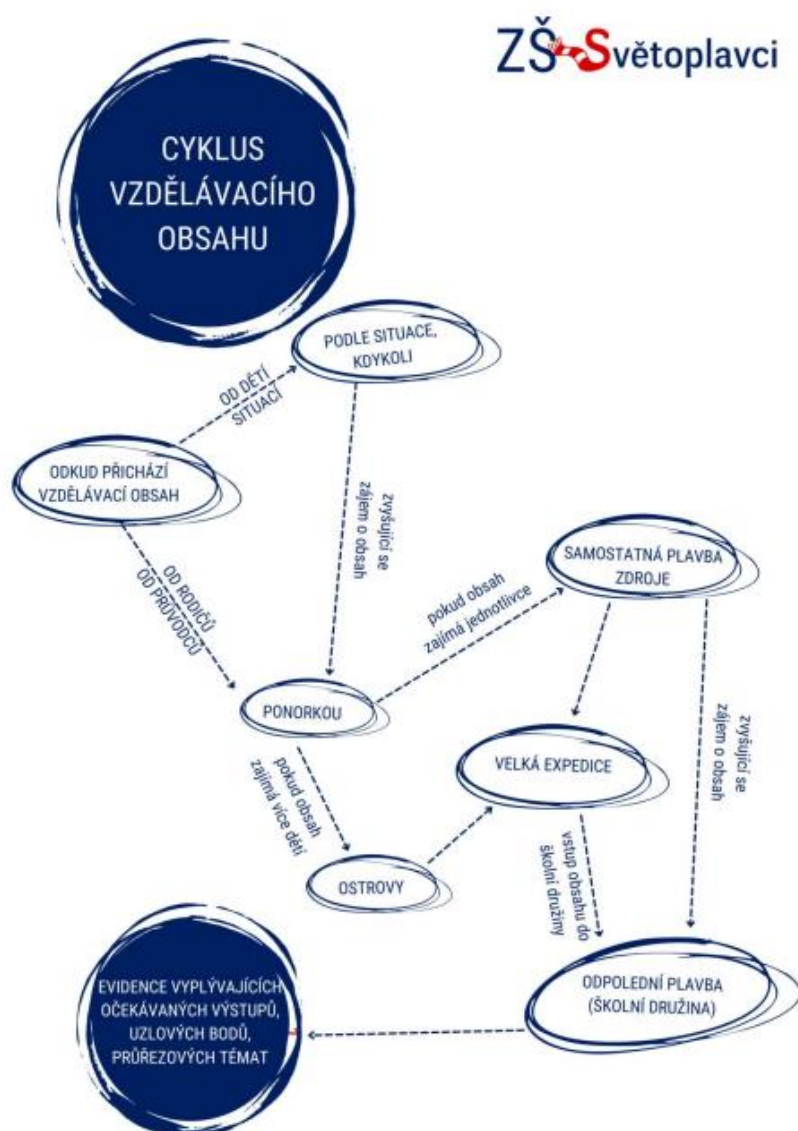
SAMOSTATNÁ PLAVBA - v předmětu probíhají výukové bloky češtiny a matematiky, velkou část času ale zůstává prostor pro samostatnou práci a učení, které mají za cíl rozvoj kompetence k učení. Samostatná plavba je často prostorem pro procvičování a upevňování či dohánění látky i z dalších předmětů.

ENGLISH DAY - je na druhém stupni obohacen o výuku dalšího cizího jazyka.

OSTROVY A SLAVNOSTI - jsou volitelné bloky z různých předmětů. Část volby bloků je přímo na žácích, část dostávají doporučenou podle své dosavadní vzdělávací dráhy a s důrazem na všeobecnost jejich vzdělávání. Zahrnuje vybranou oblast z předmětu Svět práce (povinnou i školně volitelnou část).

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY V PŘEDMĚTECH

Níže uvádíme popis a OV jednotlivých předmětů. Učivo konkrétních předmětů vzniká na základě zájmu a poptávky ze strany žáků. Často je vázáno na konkrétní OV tam, kde přímo souvisí s podstatou očekávaného výstupu. Očekávané výstupy jsou zařazovány do těch předmětů, kde proběhne jejich ověření, nikoli nutně jejich předchozí rozvoj. Kde se objevují témata, se kterým škola pracuje nad rámec těch, která jsou automaticky obsažena v očekávaných výstupech, dobře popisuje toto schema:

SAMOSTATNÁ PLAVBA

Prvky, na které je kladen důraz: konzultace, provázení, koučink pro děti, kompetence pracovní, kompetence k řešení problémů, kompetence k učení, výchova demokratického občana, osobnostně sociální výchova.

Je na každém Světoplavci, kdy a jakým tempem se s podporou průvodců vydá na cestu rozvoje jazykových a matematických a dalších níže uvedených kompetencí. My poskytujeme podporující prostředí a dostatek zdrojů, děti si volí prostředky a nastavují cíle.

Forma předmětu: žáci si v předmětu Kormidlo plánují, čemu se budou věnovat, to pak realizují v SP, částečně řízeně, částečně v čase určeném k jejich samostatné práci.

M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti

M-3-1-03 užívá lineární uspořádání: zobrazí číslo na číselné ose

M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času

M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel

M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa: nachází v realitě jejich reprezentaci

M-3-3-02 porovnává velikosti útvarů, měří a odhaduje délku úsečky

M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním

ČJL-3-1-09 píše správně tvary písmen a číslic: správně spojuje písmena i slabiky: kontroluje vlastní písemný projev

ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení

ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky

ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná

ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu-děj, věc, okolnost, vlastnost

ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru

ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy

ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky

ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech: dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev: velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování

M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel

M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel

M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku

- M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel
- M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel
- M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty
- M-5-1-08 porozumí znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose
- M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy
- M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici): užívá jednoduché konstrukce
- M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky: určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice
- M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
- M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru
- ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
- ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
- ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti
- ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
- ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
- ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
- ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
- ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
- ČJL-5-2-08 píše správně dialog, telefonický rozhovor, zanechává vzkaz na záznamníku
- ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu
- HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby
- VV-5-1-02 užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy: v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup: v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model
- VV-5-1-09 změní základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky
- ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
- ČJS-5-4-07 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu
- ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce: poskytne první pomoc při úrazu
- I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu

I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí

I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi

ZDROJE

Společně využívané principy práce: návštěvy a práce v místní knihovně; kompetence k řešení problémů - badatelský a vědecký způsob práce, kladení otázek, evidence zdrojů; práce s texty.

CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal

CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu

ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti

M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data

M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy

ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě

ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává

ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas

ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení

ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrtů, plánů a základními typy map: vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách i sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli

ČJS-5-3-02 využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti: zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek

TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště: samostatně získá potřebné informace

I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat

I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji

I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu

I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů

I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení

I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy

I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu

I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi

I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu

I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí

I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi

OSTROVY

Společně využívané principy práce: práce s nápodobou, návodem slovním, obrazovým i textovým, interpersonální kompetence, budování návyků pro zdravý životní styl, zodpovědnost za vlastní rozvoj, pracovní kompetence, kompetence k učení, rozšiřování komfortní zóny.

Předmět k objevování nových obzorů – Světoplavci si zkouší nejrůznější činnosti od cvičení a sportu po práci se stavebnicí, prozkoumávají přírodu, hudbu, objevují slavná díla i vytvářejí vlastní. Je to příležitost, jak prohlubovat vlastní zájmy a objevovat to, co mě zajímá a čemu se chci věnovat.

Forma předmětu: žáci si volí aktivitu z nabídky. Délka jednotlivých aktivit se prodlužuje v souladu s vývojovými možnostmi žáků. Často si také předem vyžadávají určitou aktivitu, ve které se potřebují rozvíjet a která koresponduje s jejich cíli. Blokově probíhá výuka plavání a to v poměru 2 týdny výuky v 2. ročníku a 1 týden výuky ve 4. ročníku.

ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti

ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev

ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

ČJS-3-1-03 rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost; porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i jiných zemích

ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních materiálů

ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti

TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině: usiluje o jejich zlepšení

TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích

HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie

HV-3-1-05 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované dovednosti: vytváří varianty osvojených pohybových her

HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

ČJS-5-2-04 orientuje se v základních formách vlastnictví: používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy

ČJS-5-1-05 zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest

TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením

TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti: vytváří varianty osvojených pohybových her

TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí: adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka

TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevně přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje: respektuje při pohybových činnostech opačné pohledy

TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví: cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení

TV -5-1-08 zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy

TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti

TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti

ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a k podpoře vlastního zdravého způsobu života

ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění: ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc

HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z určitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny

HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek

ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu

ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu

ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž

I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů

I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení

I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy

I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu

SLAVNOSTI

Společně využívané prvky práce: pracovní kompetence (volba, konkursy, kontrakt, mistrovství, práce se změnou), kompetence k učení (sebeorganizace, sebehodnocení); kompetence k řešení problémů (podpora kreativity, orientace na produkt, originalita řešení; matematizace reálných situací; práce s textem a zdroji; vyhledávání a zpracování informací; digitální gramotnost.

Slavnosti mají jasně definovaný produkt, který je různým způsobem ztvárňován podle záměrů jednotlivých oddělení v průběhu jednoho týdne.

Forma předmětu: týdenní blokovaná výuka společně pro všechny ročníky. Před blokovou výukou probíhají konkursy na pozice v jednotlivých odděleních

ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost

ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči

ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích

ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev

ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves

ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku

ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu

ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění

ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije

ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost

TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci

HV-3-1-01 zpívá na základě svých intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase

HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem

HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře

VV-3-1-01 rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty): porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ

VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti: uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky k jejich kombinaci

VV-3-1-03 vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky

VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností

VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru

ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace

ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary

ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma

ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů

ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
ČJS-5-3-03 rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifíků

ČJS-5-3-04 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifíků

ČJS-5-3-05 objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů

ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součástí vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období

ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození

ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic

VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření: porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)

VV-5-1-02 užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku v plošném vyjádření linie a barevné plochy: v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup: v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model

VV-5-1-03 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy

VV-5-1-04 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly: uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě

VV-5-1-05 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření: pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)

VV-5-1-06 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace

HV-5-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti

HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodií či píseň zapsanou pomocí not

HV-5-1-03 využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní

HV-5-1-05 vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace

HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem a využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

ENGLISH DAY

Společně využívané prvky práce: cíl method, práce ve skupinách, vrstevnické učení.

V lehké konverzaci s rodilým mluvčím se učíme mluvit a rozumět. Zpočátku převažuje zaměření na konverzaci, porozumění a ztrátu ostychu a podporu motivace dorozumět se. Později se přidává upevňování nabyté slovní zásoby, základní konverzační obraty a následně se přes způsob výslovnosti dostáváme k psanému textu v angličtině.

CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně

CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu

CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení

CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové i vizuální předlohy

ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny

ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování

ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování

CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností

CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů

CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům

CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování

ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny

ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce: poskytne první pomoc při úrazu

ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu

ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně

ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm

ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování

ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce: poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

EXPEDICE

Společně využívané prvky práce: badatelská výuka, projektová výuka, učíme v lese, výchova demokratického občana, kompetence intersociální, kompetence k řešení problémů, multikulturní výchova.

Nabyté vědomosti a dovednosti nám dávají smysl, když je můžeme využít v reálném životě. Proto vyrážíme pravidelně na expedice mimo školní budovu a to, co jsme se naučili, zkoušíme v praxi. Ať už je to nákup a počítání peněz, orientace na mapě, pohyb v přírodě, poznávání a budování vztahu k přírodě nebo schopnost vyhodnotit možná rizika či pohybová a sportovní aktivita. Kromě jednodenních pravidelných expedic s dětmi podnikáme během roku vícedenní výpravy a od třetí třídy i zahraniční cesty).

Forma předmětu: žáci vyrážejí do světa, zpočátku po okolí, v dalších ročnících po ČR. Rozvoj OV probíhá v reálném prostředí i kontextu.

ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru

ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost

ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči

ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích

M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků

M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly

M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času

M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života

ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí

ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)

ČJS-3-1-03 rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost

ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům

TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy

ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností

ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

ČJS-3-4-02 rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě

ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupin známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů

ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle: projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví

ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času: uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných

ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikace která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek

ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledek pozorování

M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení

M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

ČJS-5-2-02 rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připouští svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení

ČJS-5-2-03 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, které se už nemohou tolerovat a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy

ČJS-5-5-08 uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věk

ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě

ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map: vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách i sídlišťích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli

ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického

ČJS-5-2-05 poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)

ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka

ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí a přístrojů

ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy

ČJS-5-4-06 stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí: v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit

ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události: vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista

ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou

I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi

I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

KORMIDLO

Společně využívané prvky práce: práce s pravidly na ose svoboda - zodpovědnost; kompetence pracovní, kompetence občanská, multikulturní výchova, vrstevnické učení, projektová kompetence, koučink pro děti.

Kormidlo udává Světoplavcům směr – učí se v něm plánovat vlastní rozvoj a posléze ho vyhodnocovat. To vše postupně a s průvodci – začínáme plánováním dne, pak částí týdne a naším cílem je dostat se k samostatnému plánování celého týdne. Své pokroky vyhodnocují Světoplavci společně s průvodcem a rodičem vždy po šestitýdenní plavbě na tzv. Trianglu. I prvňáci si jej sami řídí a dovedou si naplánovat samostatně vybrané bloky v průběhu týdne. Součástí předmětu je podpředmět Ponorka, který různými formami od zážitkové pedagogiky až po práci v projektech otvírá pro žáky nová témata.

ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob

TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu: uplatňuje kondičně zaměřené činnosti: projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti

PŘEDMĚTY A OBSAH 2. STUPEŇ

Na druhém stupni mají žáci 5 předmětů: Badatelnu, Expedici, Samostatnou plavbu, English day, Ostrovy.

Badatelna - propojená science výuka zahrnuje chemii, přírodopis, fyziku, informatiku (vč. práce se zdroji) a část fyzické geografie. Učení probíhá ve formátu integrované výuky se silnou orientací na badatelské učení a zkoumání světa s přesahem do morální (OSV) výchovy (vědecká práce, pravdivost).

Expedice - probíhá střídavě expedice zaměřená přírodovědně a zeměpisně a expedice pojatá kulturně a historicky s přesahem do výchovy k občanství a výchovy ke zdraví. Výuka probíhá celý den venku.

Samostatná plavba - v předmětu probíhají výukové bloky češtiny a matematiky, velkou část času ale zůstává prostor pro samostatnou práci a učení, které mají za cíl rozvoj kompetence k učení. Samostatná plavba je často prostorem pro procvičování a upevňování či dohánění látky i z dalších předmětů. Stejně tak je prostorem pro rozvoj očekávaných výstupů v dalším cizím jazyce.

English day - výuka cizího jazyka.

Ostrovy - jsou volitelné bloky z různých předmětů. Část volby bloků je přímo na žácích, část dostávají doporučenou podle své dosavadní vzdělávací dráhy a s důrazem na všeobecnost jejich vzdělávání.

BADATELNA

Společně využívané prvky práce: badatelská výuka, projektová výuka, učíme v lese, kompetence intersociální, základy vědecké práce.

ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

I-9-1-01 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat

I-9-1-02 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu

I-9-1-03 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji

I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen

I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení

I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému

I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu

I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů

I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat

I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat

I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu

I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě

I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos

I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky

I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače

I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení

Z-9-2-01 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů

Z-9-2-02 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu

Z-9-2-03 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost

Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)

Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa

F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí

F-9-1-03 předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty

F-9-1-04 využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů

F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu

F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles

F-9-2-03 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici

F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů

F-9-4-01 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem

F-9-4-02 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

- F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku
- F-9-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí
- F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu
- F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí
- F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností
- F-9-6-04 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní
- F-9-6-05 využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh
- F-9-6-06 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami
- F-9-7-01 objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet
- CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek
- CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí
- CH-9-2-01 rozlišuje směsi a chemické látky
- CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení
- CH-9-2-03 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi
- CH-9-2-04 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu
- CH-9-3-01 používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech
- CH-9-3-02 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti
- CH-9-4-01 rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání
- CH-9-4-02 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu
- CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí
- CH-9-5-02 orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi
- CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
- CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy
- CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
- CH-9-6-04 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů

CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi

CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe

CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka

ČSP-9-6-01 vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů

ČSP-9-6-02 zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl

ČSP-9-6-03 vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci

ČSP-9-6-04 dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci

ČSP-9-6-05 poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři

SAMOSTATNÁ PLAVBA

Společně využívané prvky práce: pracovní kompetence; kompetence k řešení problémů, kompetence k učení, vrstevnické učení, skupinová práce, projektová výuka.

ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji

ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru

ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj

ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci

ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru

ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči

ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu

ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát

ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování

ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova

ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh

ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami

- ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
- ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
- ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí
- ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
- ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití
- ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
- ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
- ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie
- ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
- ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
- ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
- ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
- ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích
- M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
- M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor
- M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
- M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
- M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů
- M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)
- M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
- M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav
- M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
- M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
- M-9-2-02 porovnává soubory dat
- M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti
- M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
- M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů

- M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
- M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
- M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
- M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
- M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
- M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary
- M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků
- M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osové a středově souměrný útvar
- M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
- M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
- M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles
- M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině
- M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu
- M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
- M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí
- DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně
- DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat
- DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá
- DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
- DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci
- DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři

DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

ENGLISH DAY

Společně využívané prvky práce: CLIL metoda, skupinová práce, vrstevnické učení.

CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně

CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat

CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích

CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech

CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života

CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech

CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace

CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři

CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení

OSTROVY A SLAVNOSTI

Společně využívané prvky práce: pracovní kompetence (volba, konkursy, kontrakt, mistrovství, práce se změnou), kompetence k učení (sebeorganizace, sebehodnocení); kompetence k řešení problémů (podpora kreativity, orientace na produkt, originalita řešení; matematizace reálných situací; práce s textem a zdroji; vyhledávání a zpracování informací; digitální gramotnost, smysl výuky a školních cílů.

HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách

HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase

HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace

HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě

HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku

HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období

HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění

VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků

VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie

VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace

VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření

VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku

VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků

VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření

VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě

VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví

VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví

VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví

VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví

VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí

VZ-9-1-07 dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky

VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc

VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce

VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím

VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví

VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování

VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým

VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresii

VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc

VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí

ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí

ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě

ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání

ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce

ČSP-9-7-01 ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky

ČSP-9-7-02 propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení

ČSP-9-7-03 pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava

ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením

ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu

ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo

TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu

TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu

TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji

TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora

TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí

TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže

TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci

TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem

TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program

TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly

EXPEDICE

Společně využívané prvky práce: kompetence k řešení problémů, kompetence k učení, vrstevnické učení, skupinová práce, projektová výuka, badatelská výuka, projektová výuka, učíme v lese, výchova demokratického občana, kompetence intersociální, multikulturní výchova.

D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků

D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány

D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu

D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu

D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost

D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací

D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví

D-9-3-03 demonstuje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství

D-9-3-04 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie

D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států

D-9-4-02 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech

D-9-4-03 vymeze úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí

D-9-4-04 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury

D-9-5-01 vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve

D-9-5-02 vymeze význam husitské tradice pro český politický a kulturní život

D-9-5-03 popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky

D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie

D-9-5-05 objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky

D-9-5-06 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek

D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti

D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi Francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě

D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů

D-9-6-04 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií

D-9-7-01 na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky

D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů

D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu

D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv

D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí

D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků

D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce

D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí

D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa

VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání

VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu

VO-9-1-03 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí

VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích

VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám

VO-9-1-06 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti

VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života

VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek

VO-9-2-03 kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání

VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru

VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady

VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti

VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení

VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít

- VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu
- VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz
- VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu
- VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky
- VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu
- VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů
- VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů
- VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod
- VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství
- VO-9-4-07 uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci
- VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování
- VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů
- VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady
- VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání
- VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování
- VO-9-5-02 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky
- VO-9-5-03 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů
- P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů
- P-9-1-02 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti
- P-9-1-03 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě
- P-9-1-04 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka
- P-9-2-01 rozpozná naše neznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků
- P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům
- P-9-3-02 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin
- P-9-3-03 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů

- P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
- P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy
- P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy
- P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka
- P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří
- P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby
- P-9-6-01 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek
- P-9-6-02 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody
- P-9-6-03 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi
- P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- P-9-7-02 na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému
- P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam
- P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí
- P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody
- Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů
- Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii
- Z-9-3-01 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny
- Z-9-3-02 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států
- Z-9-3-03 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich
- Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace
- Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel
- Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje

- Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit
- Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků
- Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech
- Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny
- Z-9-6-01 vymezení a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy
- Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu
- Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu
- Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit
- Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států
- Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
- Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny
- Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech
- TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší
- TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost
- TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

POZNÁMKY K OBSAHU VZDĚLÁVACÍCH PŘEDMĚTŮ

Umístění jednotlivých očekávaných výstupů je dáno podstatou jejich ověřování. Není tedy cílem zařazovat daný OV pouze do jednoho předmětu, ale žák se s ním opakovaně setkává v různých formách a souvislostech. Jeho ověření je ale klíčové právě v předmětu, kde je zařazen, zpravidla i podstatou OV samotného (např. matematika v kontextu reálného světa má své výstupy tohoto druhu v Expedici, další jsou pak řazeny zejména v Samostatné plavbě). Nabídka vzdělávacího obsahu (učiva) ve škole je variabilní: vychází z potřeb a zájmů jednotlivých žáků a nabídky průvodců, jejich dovedností, znalostí a kompetencí. Pracujeme se zaměřením na OV, kde obsah je nositelem příslušných OV. Tam, kde je určen samotnou formulací OV, je obsahem to, co je závazně stanoveno v OV.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Průřezová témata jsou systematicky zařazována do jednotlivých předmětů a výukových situací. Evidence jejich zařazování je vedena zvlášť tak, aby byly naplněny veškeré požadavky dané aktuálním RVP ZV..

5. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

Hodnocení respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků, musí být jednoznačné, srozumitelné, věcné a pedagogicky odůvodnitelné (založené na podkladech). Hodnocení vychází z jasných cílů a úkolů v jednotlivých oblastech a etapách vzdělávání.

Hodnocení u žáků v režimu individuálního vzdělávání se uplatňuje přiměřeně jednorázovému přezkoušení s cílem zmapovat v maximální možné míře očekávané výstupy a klíčové kompetence, kterým se tito žáci věnují. Součástí hodnocení je doporučení k dalšímu rozvoji tak, aby bylo možno předcházet problematickým situacím v domácím vzdělávání.

HODNOCENÍ V ZŠ SVĚTOPLAVCI

· posuzuje míru naplnění konkrétních vzdělávacích cílů, které jsou formulovány v ŠVP v podobě očekávaných výstupů s ohledem na individuální vzdělávací a osobnostní předpoklady a individuální zralost žáka

- zdůrazňuje individuální pokrok žáka,
- sleduje proces i výsledek
- popisuje konkrétní zvládnuté oblasti vzdělávání,
- podněcuje žáka k dalšímu rozvoji - ukazuje další cestu,
- je v podstatné míře spoluvytvářeno žákem samotným (Triangl).

ZÁSADY A ZPŮSOB HODNOCENÍ A SEBEHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Základem je slovní hodnocení obsahující co nejpřesnější popis dosažené úrovně v jednotlivých oblastech rozvoje žáka (výsledků i procesu samotného). Škola převede slovní hodnocení do klasifikace v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.

Proces hodnocení se odehrává průběžným poskytováním zpětné vazby mezi učitelem a žákem a reflexí žáka samotného. Práce se zpětnou vazbou i reflexí se odehrává pomocí různých metod a technik. Cíle hodnocení jsou převážně formativního charakteru a zahrnují rozvoj klíčové kompetence k učení a kompetence pracovní.

Probíhá např.:

- během jednotlivých činností žáka popisná zpětná vazba
- jako konstruktivní zpětná vazba na konci dané činnosti,
- posouzením vlastního výkonu žákem
- družinovým rozbořem společného výkonu po aktivitě
- vedením deníku a portfolia
- stanovováním kritérií při nastavování SP
- diskusí na Kruhu
- formou individuálního rozhovoru se žákem podle potřeby (např. konzultace nebo žákova žádost o provázení),
- během Trianglu – setkání žáka, rodiče a pedagoga.

Dle stanoveného Akcovníku se žák, učitel a rodič/e (zákonní zástupci) schází k Trianglům (osobním setkáním), na kterých společně reflektují dosavadní vzdělávací proces žáka, komentují navržené cíle a vzájemně si poskytují zpětnou vazbu a důležité informace.

Na vysvědčení jsou žáci hodnoceni u jednotlivých předmětů slovním popisem a přílohou vysvědčení je seznam očekávaných výstupů s úrovněmi "vyzkoušel/a sis", "ovládáš částečně", "ovládáš zcela".

KORMIDLA (individuální plány žáků)

Žáci jsou vedeni postupně učit se stanovovat si cíle a jejich dosažení pak spolu s učitelem hodnotit. To je nedílnou součástí tvorby individuálních plánů. Individuální plán je zpravidla krátkodobý, opakuje se v cyklech 1 - 8 týdnů. Délku cyklu nastavuje učitel vzhledem k zralosti a dovednostem žáka. Plány se vyvíjí podle úrovně kompetencí žáka tak, aby vždy zasahovaly do zóny nejbližšího rozvoje. Žák si pak spolu s průvodcem stanovuje kritéria ve vzdělávacích oblastech tak, aby mohl poznat, kdy budou dílčí cíle splněny. To umožňuje přehledné, průběžné a jednoduché ověřování dosažené úrovně vzdělávání zřejmě pro žáky, pedagogy i zákonné zástupce. Pokud kritéria nejsou splněna, učitel poskytuje žákovi potřebné informace a podporu pro efektivnější zvládnutí.

PODKLADY PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ tvoří především

- žákem vytvořené výstupy (portfolio)
- rozhovory průvodce s žákem,
- Kormidla (individuální plány žáků)
- pozorování chování a projevů žáka,
- průběžné hodnocení z Trianglu průvodce s rodiči a žákem.

KRITÉRIA PRO HODNOCENÍ

Hodnocení obsahuje informace o míře splnění následujících kritérií:

- očekávaných výstupů případně cílů z nich vyplývajících
- klíčových kompetencí

Slovní hodnocení:

- vystihuje úroveň rozvoje, kterého dosáhl žák ve vztahu k naplnění očekávaných výstupů a uzlových bodů;
- pojmenovává pokrok, kterého bylo dosaženo od minulého hodnocení;
- obsahuje všechny vyučované oblasti;
- zdůrazňuje úspěchy a silné oblasti žáka, upozorňuje na oblasti, na které je třeba se zaměřit, a doporučuje další rozvoj žáka;
- obsahuje doporučení pro žáka, jak předcházet případným neúspěchům a jak je překonávat;
- je adresované žákovi a formulace jsou volené tak, aby mu byly srozumitelné;
- je individualizované vzhledem ke vzdělávacím a osobnostním předpokladům žáka;
- zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jeho vývoji.

INFORMOVÁNÍ ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ O PRŮBĚHU A VÝSLEDCÍCH VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKA

Zákonní zástupci jsou o průběhu a výsledcích vzdělávání žáka informováni prostřednictvím:

- Trianglů a podpůrných hodnocení,
- individuálních plánů žáka,
- digitalizovaného záznamu plněných očekávaných výstupů a uzlových bodů
- žákovského portfolia,
- vysvědčení či výpisu z něj
- individuálně smluvených schůzek s učitelem.

Zpracovala Kateřina Parvonič, ředitelka Světoplavců.

29.8.2023